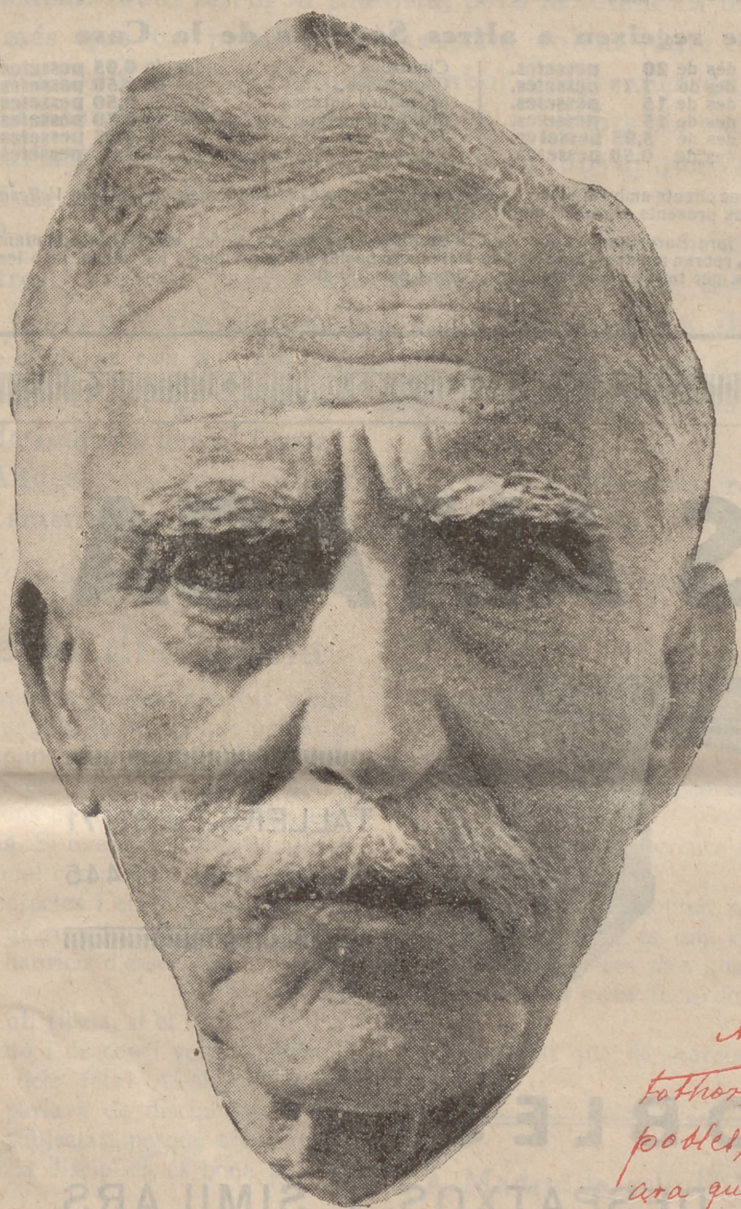

Paraules
de
Francesc Macià

*A la "Campana de Gracia", defensora
totthora de la justícia social, del dret dels
pobles, adreço la meua efusiva salutació
ara que, renovada, combatrà amb més
bravura que mai pels nostres ideals de
sempre conduint-nos en l'amar a Catalunya*

Francesc Macià

La casa **BASTIDA** s'ha engrandit

Passeig de Gràcia, 18 :: Telèfon 15247 :: BARCELONA

GRAN BASAR DE SASTRERIA Sistema Nordamericà

El secret del nostre èxit és degut a tres raons: 1. La fórmula d'un nou estil aplicat a l'art del vestit. - 2. Tenir sempre disponible el vostre vestit, tant gran com petit, amb gustos seriosos i en gran fantasia. - 3. L'organització de la fabricació i venda directa al comprador i escrupolosament amb un petit benefici.

Som els que va implantar i facilitar el vestit amb la major elegància i la més incompetent baratura, evitant acudir als sastres de mida que, amb els seus preus elevats, era impossible seguir els corrents de la moda. Oferim en la nostra SECCIO DE SASTRERIA la següent norma de preus:

Vestits confeccionats, tipus reclam.	des de 10 pessetes fins a 30 pessetes
Vestits confeccionats, qualitat superior	des de 40 pessetes fins a 75 pessetes
Vestits a mida, en qualitats econòmiques	des de 30 pessetes fins a 60 pessetes
Vestits a mida, gèneres de gran fantasia	des de 50 pessetes fins a 100 pessetes
Pantalons econòmics	des de 5 pessetes
Pantalons fantasia	des de 8 pessetes

Els nostres avantatges amb preu de liquidació els veureu demostrats amb els nombrosos maniquis que als nostres aparadors exhibim, amb models d'estil i gust modern. Això fa que ens engrandim i que la nostra venda vagi sempre en augment.

L'amplitud de les nostres existències arriba fins a les qualitats més selectes i luxoses, sempre amb una gran dif. rència de preus més barats.

En casos de necessitat, tenim muntada una SECCIO DE CONFECCIO A MIDA, que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores.

SECCIO DE CAMISERIA

Camises blanques	des de 3,95 pessetes	Camises popelin.	des de 6,95 pessetes
Camises percala.	des de 4,95 pessetes	Calçotets	des de 1,95 pessetes

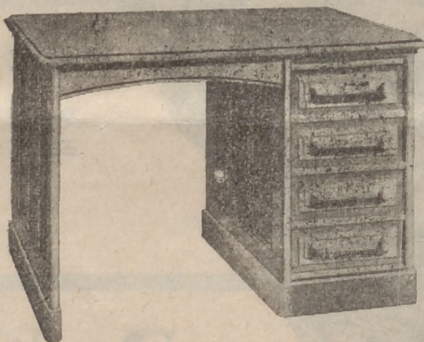
Preus que regixen a altres Seccions de la Casa

Impermeables	des de 20 pessetes.	Cinturons	des de 0,95 pessetes
Pantalons blanc	des de 7,75 pessetes.	Lligacames.	des de 0,50 pessetes
Pluma	des de 15 pessetes.	Mocadors butxaca.	des de 0,50 pessetes
Americanes esport	des de 15 pessetes.	Mitjons fantasia.	des de 0,50 pessetes
Guardapols	des de 5,95 pessetes.	Tirants	des de 0,95 pessetes
Gorres	des de 0,50 pessetes.	Païames.	des de 3 pessetes

Obsequiem els nostres clients amb segells d'Estalvi Popular, de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi, i altres diversos presents, segons l'import de les compres.

NOTA.—Els que de fora Barcelona vulguin veure's de la nostra casa, poden escriure, i adjuntant 0,25 pessetes, en segells, rebre mostres, figurins i un sistema especial per a prendre's les mides, amb les instruccions necessàries, per tal de rebre l'encàrrec abans dels sis dies.

MOBLES ALTABA

TALLERS, 29, 31 i 71
Telèfon núm. 17445

TALLERS, 29, 31 i 71
Telèfon núm. 17445

MOBLES

PER A OFICINES, DESPATXOS I SIMILARS

PREUS DE FABRICA

El nostre propòsit

LA CAMPANA DE GRACIA canvia d'empresa i es proposa noves directives en el seu pensament polític.

Tanmateix no és pas una violència la que ha de fer el vell setmanari, perquè si bé els nous directors li marcaran una ruta de franca catalanitat, de profunda i lleial emoció catalanista, LA CAMPANA DE GRACIA, ha defensat les doctrines republicanes en llengua catalana i en moltes èpoques només escrivia la nostra llengua i la propagava entre el poble.

Durant molts anys, vora setanta, ha estat un baluart de l'idioma i de la llibertat i avui que Catalunya va a conquerir una amplitud de moviments, la seva lleialtat catalana troba en el seu sentiment de raça, iniciatives i idearis que serveixen per a resoldre els problemes humans de justícia en un tò ben propi.

L'emoció que posem en aquests moments, en inaugurar les noves tasques, és la que ha de sentir tota Catalunya, que durant segles ha sabut resistir les males arts dels opressors monàrquics, els quals en nom d'un poble volien fer-li desaparèixer la seva personalitat i la seva consciència. Avui refem la història; però la refem en un sentit ben ajustat als temps. Nosaltres, més que un poble que ressuscita volem veure en Catalunya un poble nou, amb tota l'energia i tota la vivor, i aquell símbol d'esperança que comporta un naixement.

El nostre campanar toca a bateig, però tots els campanars d'Europa, del món sencer, han de tocar a glòria per aquest nou nat, Catalunya, que ve a portar-los una col·laboració de dignitat i de grandesa humana.

Per a la gent de fora s'ha restablert un dret en concedir-nos les nostres llibertats; però, nosaltres, catalans, tenim una responsabilitat més alta. Comporta el jurament de treballar per al bé de tots els homes. No se'ns concedeix la llibertat per endormiscar-nos dintre del nostre clos, ni per fer reviure institucions ancestrals, ni per encanterinar-nos en gestes passades, sinó per tal de donar al nostre poble una activitat lleial als temps que vivim i impulsadora de justícia per al futur.

Aquest és el sentit pregon de la nostra llibertat: crear esdevenidor.

Esmenem la dita anterior: no refem història, la fem, la vivim.

De la disciplina

Es cosa que podreu observar sovint, el fet que n'hi ha molts que us parlen de disciplina quan tot els va de cara; quan els esdeveniments es desenvolupen segons el seu voler i la seva conveniència. Si exerciu el dret de crítica, sou un mal company; si poseu al descobert defectes i errors, sou un cridaner; si us resistiu a passar per coses que no haurien d'ésser, sou un indisciplinat.

Però, ah fillets, si el vent bufa d'un altre cantó i de cop i volta capgira la direcció dels fets! Aleshores, aquell que us parlava de disciplina, no s'hi vol pas subjectar, perquè creu i practica que la disciplina és bona pels altres.

I en lloc d'exercir el dret de crítica dins el clos al qual pertanyen, com correspondria; en lloc de valdre's dels mitjans normals i legals dins d'aquell clos per tal d'assenyalar defectes i errors, si és que els hi veu—com cal entre gent que vibri a l'embat d'un mateix ideal—, porta l'afer a l'exterior, i amb una actitud olímpica menysprea

aquells amb els quals havia anat de bracet; diu penjaments d'aquells altres que li han fet de graons per tal que pogués pujar als replans superiors.

Què n'és de dolent enamorar-se d'un mateix!

Què n'és de nociu creure's un super-homè!

Tots aquells que adopten posats de suficiència—aquesta és una cosa que no falla—no són res més que un sac d'ambicions. Es cosa fàcil de constatar.

Jo n'he vist que de gairebé comu-

nistes, amb una rapidesa extraordinària han evolucionat fins a convertir-se gairebé en conservadors. Jo n'he vist de defensors de les llibertats col·lectives, que s'han convertit gairebé en detractors d'aquells els quals les defensen i que procuren desseixir-se de la seva primitiva significació com d'un llast que els enganyava i que pot privar-los de veure convertits en daurada realitat somnis que alimentava l'ambició insatisfeta.

Què n'és de temptadora una cartera de ministre!...

ALEIX CARDONA

A Madrid la «chulería» al servei de la reacció, ha fet córrer la sang generosa del Diputat Català i Conseller de la Generalitat, Ventura Gassol. Tant de bo aquesta sang sigui el reactiu que aixequi la sensibilitat republicana de tota Espanya en un moviment de comprensió i cordialitat envers Catalunya, que en aquestes hores històriques i tràgiques està decidida, com mai, a assolir la llibertat a què té dret, i a escoltar i obeir el mot d'ordre del seu cabdill indiscutible, Francesc Macià.

Articles i Comentaris

La duplicitat dels catalans

Ja s'ha dit moltes vegades que en alguns sectors polítics persisteix la mentalitat monàrquica. En el que es refereix al plet de Catalunya, no solament defensen els mateixos principis—diem-ne principis per entendre'ns—, sinó que repeteixen els vells arguments, sense substància abans i avui més expremuts i secs, i els tòpics i frases fetes que ens sorprengueren ahir per la mala intenció i que ara sense novetat ni enginy esdevenen carrinclones en lloc d'agressives.

Un d'aquests tics incurables és l'acusació de què els catalans s'expressen amb diferent llenguatge segons parlen a Madrid o a Barcelona, que a les Corts diem coses completament distintes de les que diem a la Rambla. Lerroux, àdhuc ho ha repetit en les seves darreres declaracions. La seva condició de cap de partit ni la seva pretensió de futur cap de govern l'han salvat de caure en el tòpic rebregat i mastegat per tants periodistes i parlamentaris mediocres.

La lleialtat dels parlamentaris catalans ha estat completa i absoluta. No poden dir el mateix molts sectors de la Cambra, els quals convidaren els electors i els predicaven la República Federal, i en l'hora de votar-la i concretar-la s'han tornat enrera. A ells sí que els podem acusar de duplicitat de llenguatge i d'haver ensibornat el poble amb prèdiques de principis que no sentien ni estaven disposats a complir.

Aquesta deslleialtat col·loca els catalans en posició distinta. Els catalans anaren a la Revolució, conspiraren durant la primera i la segona dictadura en defensa de les llibertats de Catalunya. Tots els emissaris que venien

de Madrid a cercar la nostra cooperació per a un moviment revolucionari proper, acceptaven i per endavant oferien el reconeixement dels nostres drets. Es més, en parlaven amb fervor, amb emoció viva com una de les missions i activitats primordials, imprescindibles i immediates de la República.

Aquesta comprensió i, més que comprensió, sentiment revolucionari s'ha esvaït. Dins l'esperit de molts ha pesat més que el sentimentalisme dels dies de lluita la vella educació de la monarquia, l'ambient creat artificiosament pels reaccionaris, la imposició d'una burocràcia que ha perdut l'Estat i està disposada a perdre'l en tot moment abans d'aconhortar-se al servei del poble.

Avui, en parlar en ple Parlament, no pot el català retreure aquella emotivitat dels dies vexants de la dictadura; no troben ressò les paraules del pensament passat; el concepte justicier de la Revolució s'ha fos per complert en el cor de molts homes. Adhuc la Revolució repugna amolts, que de fet entenen que ha de continuar la història

d'Espanya, ara sense rei, però amb la mateixes directives. Del discurs d'Azàña no van aprendre res i es repeteixen les estrofes patriòtiques dels temps dels Borbons i de Primo de Rivera.

Els catalans tenim d'atemperar els nostres parlaments a la capacitat de l'auditori. En defensar el nostre plet tenim de fer-ho amb la fredor del jurista i raonar amb sequedat perquè ens entenguin i adaptar la nostra lògica perquè convenci. Cal allunyar l'emoció i la justícia revolucionària perquè la Revolució s'ha allunyat altra volta en l'esperit de molts (Fixeu-vos que no dic de tots. Per sort no són tots).

Però a Catalunya encara és viu l'esperit de la Revolució. No en el seu sentit catastròfic, sinó en el seu sentit èpic, com dinamisme per a l'acció i des del Govern, per a la creació de nous valors morals i materials. A Catalunya encara conserva el mot Revolució la seva virtut màgica, i compta amb el fervor de la multitud i l'empenya a obrar en un sentit generós.

No cal parlar davant dels públics catalans, com un advocat que s'enfronta amb un tribunal. Es a un poble que vol el mot d'ordre per a marxar i elaborar l'obra de dignitat i justícia humana, que es prometia amb qui parlem a Catalunya. Vol els mitjans, la llibertat, per a estructurar-la aquesta obra, i nosaltres en el Parlament, tenim de reclamar aquestes llibertats tot amagant l'emoció revolucionària, perquè pel pes d'alguns, els pitjors, els enemics d'abans, s'ha rebaixat el to del 14 d'Abril de l'any passat. Si alguns se n'han desdit, Catalunya persisteix en els propòsits d'aleshores: parla i vol que li parlin en el llenguatge d'aleshores.

J. AIGUADER I MIRÓ

Apa Manel, una bona estocada, i ja no s'en canta gall ni gallina.

**PARC
DE
MONTJUIC**

Diumenge, tarda
**SARDANES i
BALL
DE MANUBRI**
Nit
**FONTS
LLUMINOSES**

ENTRADA LLIBRE

La "intel·ligència" davant l'Estatut

L'Estatut de Catalunya és la bèstia negra d'un grupet de polítics i d'intel·lectuals que s'asseuen entorn de l'anomenat "Olymp" de la Cambra republicana.

En aquest grupet hi ha representades la passió, la ceguera, la incomprensió, la gelosia, la hipocresia disfressada de cordialitat, la fatxenderia patriòtica, la folia de l'imperialisme, l'estretor legalista, la vanitat espanyola, la inflor conceptista, la queixa ploràstica, l'elegiac enyor dels temps vells i tantes, tantes coses que sovint han impossibilitat Espanya d'acabar-se amb els problemes del present i han fet d'ella una mena de muller de Lot girada de cara al passat.

Fa tristesa de veure que la intel·ligència i la cultura no donin, entre aquests senyors, un major rendiment polític. Llur visió no és més ample ni més profunda que la de qualsevol burgès provincianista d'Aragó o de Castella. Llur sensibilitat política és la mateixa dels peixarrots monàrquics de trenta anys endarrera.

Qui són aquests senyors? Ja els coneixeu. Maura és la passió cega.

Royo Villanova és la incomprensió fins a l'estupidesa.

Alba és, tot d'una peça, la gelosia i la fatxenderia patriòtica.

Sánchez Roman és l'estretor legalista i la hipocresia disfressada de cordialitat.

Unamuno és, a la vegada, la queixa llagrimosa i la folia de l'imperialisme.

Ortega Gasset és la inflor conceptista i la ceguera freda—del savi—, així com Maura és la ceguera apassionada.

Aquests senyors tenen una torna, un apèndix. És García Valdecasas, síntesi de la vanitat espanyola i hereu de les pitjors condicions del seu mestre—que ací li diuen "maestro de todos"—senyor Ortega Gasset.

Consti que de tots aquests senyors no en volem dir cap mal en tant que professors, advocats, escriptors, polítics, etc. Cadascú val el que val i no és aquesta l'hora d'aquilar llur vàlua. Allò que ens interessa de comentar, analitzar, dibuixar, és llur posició d'avant les aspiracions mínimes de Catalunya expressades en l'Estatut que ara, molt escantellat, s'està discutint a les Corts.

Aquests senyors no formen allò que se'n diu un grup polític, un partit, però constitueixen, per profundes, subtils i de vegades pintoresques afinitats, un nucli representant del més ranci espanyolisme i de l'anticatalanisme més rabios.

Essent ells molt diversos, tenen un aglutinant, un denominador comú. Són, en realitat, unes coses heterogènies, que no sumen ni sumaran, gràcies als

déus de l'"Olymp" i per sort de don Manuel Azaña, però a l'hora d'embestir l'Estatut, arriben a produir la impressió d'ésser una sola cosa, una massa compacta. Són, però, més biliosos que temibles, més espectaculars que eficaços.

Havent-me tocat en sort de representar Catalunya a les Corts i de pledejar per ella, he tingut l'avinentosa de veure de prop aquests senyors. I m'han interessat tanmateix. Cada dia els observo, els escolto, espio llur actitud, llurs ganyotes. Em sembla que si volgués podria dibuixar-los, traçar d'ells una silueta no del tot banal. Ho intentaré. No vull presentar-los en grup, sinó d'un a un, en successives setmanes. I sols vull collir-los en el moment de fer els dos gestos que els aglutinen, que els donen una significació comuna: la postració als peus del fetitx de la vella i rígida Espanya i el braç aixecat, amb brandaments de mal auguri contra la plenitud de l'autonomia de Catalunya.

La setmana que ve començarem. Per qui? Per aquell qui hagi fet més mèrits aquests darrers dies.

JOAN PUIG I FERRETER

DE L'ESTATUT COMENTARI

S'ha aprovat el títol primer. Fent esforços fantàstics, uns homes de bona voluntat, han reït en el començament d'enderroc de l'unitarisme que empobria i feia degenerar les característiques racials de les nacionalitats ibèriques.

El títol primer és minço, diu tot just, allò imprescindible per iniciar la nostra vida colectiva.

Molts masells, llegint els articles ja aprovats de l'Estatut, compendran per primera vegada l'esclavatge en què vivien, i si esdevenien més sensibles en les coses de Catalunya, veuran el camí que ens resta a fer.

L'Estatut serà l'eina per a catalanitzar la nostra terra; caldrà fer-lo aprendre de memòria a un munt d'individus que es diuen catalans i que encara no ho són, ni, per ara, mereixen ser-ho.

Mireu els rètols de les botigues barcelonines: és vergonyós; trenta anys de catalanisme de vetes i fils i els nostres botiguers anunciant en llengua castellana.

No és pas rancúnia a l'idioma de Castella el què fa que jo escrigui aquests mots; el castellà que parla l'Azaña és tan bell i tan digne com el català de Macià. Hem dit i ho repetim sempre i arreu, que en el nostre catalanisme no hi ha ni una ombra d'odi; ara, però, ens cal emprar tots els mitjans al nostre abast per tal de fer viure en català a tots els que encara no s'han donat compte d'haver nascut a Catalunya.

L'article segon diu que la llengua catalana és oficial a Catalunya. També diu que ho és la castellana; això, però, només interessa als altres.

El català és llengua oficial a Catalunya.

Fins eis botiguers que llegeixen el diari sembla que encara no s'en hagin enterat.

Ara, amb l'Estatut a la mà, seria el moment de fer la guerra als que boicotegen la catalanització de la nostra terra.

Seria imbècil i groller que a Madrid retolessin i anunciessin en català; tenen la seva llengua, n'estan orgullosos i l'usen; és naturalíssim. El què és incompreensible és la resistència del nostre comerç a fer ús del català.

No demanem a la classe mitja ni als adinerats, cap cosa que comporti perills, ja sabem que quan hi ha maror no surten de casa; des de casa seva i quan fa bonança, podrien colaborar en la tasca catalanitzadora emprant en els llibres, impressos, anuncis retols, el nostre idioma.

Què esperen ara?

Per tal d'apressar-los una mica, caldria que el calaix constatés la seva manca de catalanitat.

Cal que fem servir totes les miques de llibertat que ens proporciona l'Estatut. Es per això precisament que volem que l'aprovin.

Quan la nostra catalanitat no càpiga en l'Estatut, o s'esbotsarà o l'aixamplaran.

El català és idioma oficial a Catalunya.

Si els botiguers que tenen els rètols en castellà no s'en enteren, els catalans que mereixen ser-ho tenen el deure de recordarlos-hi.

Es l millor moment per tal d'empendre i fer triomfar la campanya catalanitzadora.

Fins l'Estat espanyol reconeix que: *El català és idioma oficial a Catalunya.*

Roc BORONAT

Hitler parla per T. S. F.

(Del «Der Goetz von Berlichingen», de Viena)

Moviment polític

Nosaltres

Nosaltres militants d'Esquerra Republicana de Catalunya, sortim a la palestra tot emparant-nos en les planes de LA CAMPANA DE GRACIA; dels periòdics avui existents, el primer que fou escrit en llengua catalana.

LA CAMPANA DE GRACIA ha mantingut tothora un esperit francament esquerrà.

Nosaltres, dins del més pur catalanisme, també el mantindrem aquest esperit d'Esquerra.

Esperit d'Esquerra que vol dir ànsies de renovació, transformació constant vers les solucions més justes, més humanes.

Nosaltres acollirem amb amor, tots els batecs d'aquells que maldin per superar-se.

Nosaltres volem ésser el tornaveu de tota la gent d'Esquerra; volem ésser com una mena de receptor que reculli tots els seus nèguits, les seves il·lusions, les seves queixes, les seves iniciatives, per tal de retornar-les agrandides i així estendre-les arreu per mitjà de les nostres planes, tot fent que el ressò que hi trobaran sigui el vehicle que les transporti a una efectivitat, evitant que caiguin en el buit.

Portem el cor esponjat pel sentiment i l'ànima curulla d'energies.

Tot ho posem al servei de Catalunya, de la nostra Catalunya, de la Catalunya que vibra a l'unisson amb tots aquells pobles que pletòrics d'entusiasme, albiren un demà prometedor.

SALT

Sabem de bona font que alguns d'aquells senyors que van tenir una colla d'anys sotmesa a l'esclavatge més revoltant, la collectivitat honrada, lleial i noble d'aquesta població, malgrat haver estat objecte d'una llarga educa-

ció universitària i religiosa ensems, estan practicant, d'una faiso molt dissimulada, una certa propaganda política contra el nostre venerable president En Francesc Macià.

LA REPRESIÓ XILENA

Martínez Anido: Decididament hi manco jo.

Com que no s'atreveixen a atacar directament la personalitat moral de l'Avi, puix que no poden negar que aquest és la vera encarnació de les més altes virtuts cíviques i individuals, tracten, jesuíticament, d'aconseguir, per mitjà d'injúries repugnants, que el prestigi immaculat del nostre venerable cabdill comenci a trontollar.

Per això no tenen escrúpols de llançar encobertament grapats de fang contra l'excelsa figura símbol de les nostres cares llibertats. Deixem-los fer, però.

Com digué el germà Gassol, és massa alt el nostre cabdill i massa baixos els seus abominables detractors, perquè puguin esquitxar-lo amb llurs escopinades infectes i bilioses.

Amb un vertader posat d'homes de sentiments rectes i d'una comprensió molt liberal—que tot plegat no és més que una flama de hipocresia imbecil i egoista—, van corrent d'una banda a l'altra a contar que Macià està cobrant fabuloses quantitats de pessetes d'ençà que el poble va confiar-li l'honorable presidència de la Generalitat de Catalunya.

A més, diuen que l'home es passa les vint-i-quatre hores del dia celebrant excel·lents àpats per tots els indrets de la nostra terra, rodejat d'esperits tant o més bonifacis que el seu

tarannà, i, ensems, gaudint d'un palau com mai no havia tingut l'indigne exiliat de Fontainebleau, mentre que molts dels pobres obrers que li van donar el vot, no tenen com aquell qui diu ni vestit ni casa.

No caldrà que proseguim amb la publicació de les moltes altres ominoses difamacions de què és objecte constantment el gran heroi de la gesta històrica de Prats de Molló, puix que hom les pot copsar ben de pressa sense haver de rumiar massa. Al mateix temps, a nosaltres també se'ns faria una mica difícil la seva inserció, tota vegada que disposem de tan poc espai.

I pel motiu d'acabar ben aviat el present comentari, farem avinent als senyors de la susdita campanya que vagin amb compte de mirar on posen els peus, car és molt lògic i natural que a l'hora menys pensada podrien caure víctimes d'una justícia de dignitat catalana.

AGUSTÍ CABRUJA

Esquerra Republicana de Catalunya

Nota oficial de la Federació de Barcelona

El Comitè Executiu de la Federació de Barcelona, visitarà aquesta tarda a les set, al Conseller de la Generalitat i diputat a les Corts Constituents d'Espanya, Ventura Gassol al seu despatx de la Generalitat, per a testimoniar-li la seva simpatia i adhesió amb motiu de l'agressió de què fou objecte ahir a Madrid.

Els Centres i Entitats adherides i els simpatitzants que hi vulguin adjuntar-s'hi, són pregats de trobar-se a dita hora al Saló de San Jordi.

Fàbrica de Gèneres de Punt
(Fundada l'any 1888)

Felip Blasco Anglès

Joaquim Costa, 38 (abans Ponent)
BARCELONA

Productes Alimentosos
de Règim

Casa SORRIBAS

Salmeron, 222 - Llíria, 62
BARCELONA

CASAL D'ESQUERRA, ESTAT CATALA DE GRACIA

Sta. Agueda, 40 i Menéndez Pelayo, 175

Dimarts, dia 5 del corrent, a les 10 de la vetlla, en Roc Boronat donarà una conferència pública a aquest Casal, tractant sobre el tema, "El nostre Nacionalisme".

Queden especialment convidats, les Joventuts, Grups Femenins i Centres d'Esquerra Republicana de Catalunya.

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA (VIC)

Diumenge, dia tres, de juliol, a les onze del matí, se celebrarà un míting d'afirmació d'Esquerra Republicana, prenent-hi part els següents oradors: Maria Dolors Bargalló, Enric J. Ferrer, Roc Boronat i el diputat de la Generalitat Josep A. Trabal.

CENTRE D'ESQUERRA REPUBLICANA (MANLLEU)

Diumenge passat, dia 10 del corrent, tingué lloc la Reunió General de socis extraordinària, procedint-se a l'elecció dels càrrecs del Consell Directiu de l'esmentada Entitat, quedant constituïda: President, Manuel Codina; Vis-president, Maties Conesa; Secretari, Josep Vilardell; Tresorer, Joan Curós; Contador, Ramon Riera i Vocals, Josep Pla i Josep Sallés.

CENTRE D'ESQUERRA REPUBLICANA (SANTA MARIA DE CORCO)

Diumenge, dia tres, a les quatre de la tarda, se celebrarà un míting d'afirmació d'Esquerra Republicana, prenent-hi part els següents oradors: Maria Dolors Bargalló, Josep A. Trabal.

CENTRE D'UNIO D'ESQUERRES DEL DTE. III (HOSPITALLET)

Dissabte, dia 2, a les deu de la vetlla, la senyoreta Maria Dolors Bargalló, donarà una conferència sobre el tema: "L'organització femenina".

CENTRE REPUBLICA SOCIALISTADE BISBAL DEL PENEDÈS

Dissabte, dia 2, a les deu de la vetlla, els diputats de la Generalitat senyors Manuel Galés i Joan Ll. Pujol i Font, donaran una doble conferència sobre el tema "El moment polític de Catalunya".

ATENEU REPUBLICA DE GRACIA

Dissabte, dia 2, a les deu de la vetlla, a aquest estatge social, San Marc, núm. 25, el Tinent d'Alcalde i Conseller de la Generalitat En Pere Comas Calvet, donarà una conferència públi-

ca sobre el tema "L'Obra cultural de l'Ajuntament".

CENTRE D'ESQUERRA DE CATALUNYA (SANTA COLOMA DE GRAMANET)

Diumenge, dia 3, a les quatre de la tarda, es celebrarà un míting d'afirmació d'Esquerra Republicana, al local de l'Avinguda Banús, 107 prenent-hi part els següents oradors: Josep Alai, J. Tèrmens Vilaplana; el regidor de l'Ajuntament de Barcelona senyor Miquel Oller, i En R. Duran Albesa.

GRAN MITING AL VENDRELL

Diumenge, dia 3, a les onze del matí, es celebrarà un gran míting, en el

què hi prendran part els senyors Francesc Riera, J. Ll. Pujol i Font i Manuel Galés, diputats a la Generalitat; Josep M. Sbert i Amadeu Aragai, diputats a Corts, i el Cap de la minoria parlamentària En Luís Companys.

CENTRE I JOVENTUT D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA DE DTE. II

Dissabte, dia 2, a les deu de la vetlla, a aquest estatge social, Avinguda Francesc Llairet, 124, el Regidor del nostre Ajuntament En Josep Bertran de Quintana, donarà una conferència pública sobre el tema: "Les democràcies i l'interacionalisme".

LES ARTS

El pintor Gimeno

Fa poc M. Monteys, en un article, de manava com a homenatge i recordança del pintor Francesc Gimeno, que sigués posat un bust d'aquest artista a una plaça barcelonina. L'emplaçament—proposava—a la Plaça d'Adriano—que bé podria nomenar-se del Pintor Gimeno—el bust, el ja existent i obra d'un fill del mateix artista.

Barcelona està en deute amb Gimeno. Un dels pintors de més força que hem tingut; un temperament excepcional que amb tot i les amargors de la seva vida no va derramar. Ni claudicà, ni va abandonar. Anava fent la seva obra, pensament, aprofitant els lleures que li quedaven després de pintar sòcols i cenèfes. I deixà una gran obra; l'obra d'un gran pintor, amb tot i que no podia manifestar-se ni donar el rendiment que hauria donat de poguer-se desenrotllar al seu albir. Però encara que li mancava temps i mitjants; no obstant, pel seu fort temperament, reeixí.

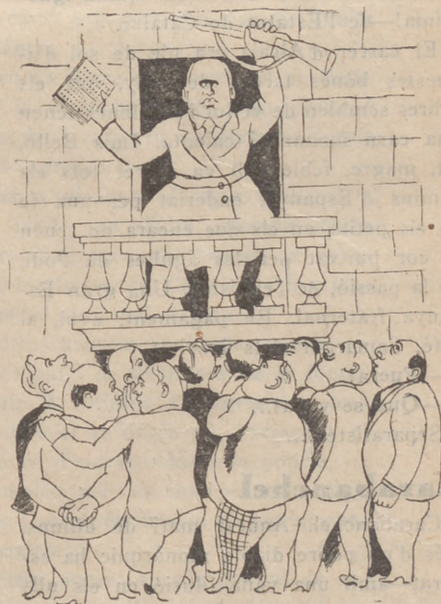
La gent del seu temps no solament no el comprenia, i no solament no es donaren compte del seu autèntic valor, sinó que, ignominiosament, no el deixaren surar. Aquesta gent, els que passaven indiferents per el costat de la seva obra i els que el combatien, tenen de sentir un rau-rau a la consciència d'haver consentit, amb inconsciència o amb malvolença, la tragèdia de la vida d'aquest pintor tan racialment català i de tanta potencialitat.

De pintors com aquest no en surten tots els dies; passen alts, i ací a Catalunya encara més. Malahuradament, per a el nostre art, s'han malograt en plena joventut i en ple camí ascendent, els pintors que podien anar més amunt: Fortuny i Nonell. El primer conegué els afalacs d'un esclatant èxit i de la fortuna; una auriola de fastuosos triomfs l'encimbellà, però la "seva obra" era començada. La inacabada "Batalla" i les

seves darreres paraules, ens ho confirmen. Fortuny—malgrat el seu meravellós mestratge—al morir començava la "seva obra". Nonell, en el moment més culminant d'ell, la mort se l'emportà.

A Gimeno no fou la mort, segant-li la vida jovenívola, qui ens féu perdre, per a Catalunya, un gran pintor; foren la "genteta" d'ací, que el deixaren morir, iniquament, corsecat.

L'obra que deixà, es però, prou per a situar el seu nom entre el dels millors pintors. La tradició catalana, amb el nom del mestre Viladomat al cap, és amb Francesc Gimeno, enriquida. Per ço, i com ja hem dit al començament d'aquest article, que Barcelona hi està en deute, trobem molt encertat que aquest gran pintor català tingui un bust en una plaça barcelonina—que ben merescut s'ho té—que serveixi alhora de desgreuge i d'homenatge, i que aquesta plaça porti—si és possible—el nom de: "Plaça del Pintor Gimeno". ANTONI ROCA

— Què et resulta el que din?
— Que cada dia és més Mussol... ini

Reportatges al minut

Luis Bello

alt, magre, feble, va entrar a "El Henar". "El Henar" és un dels cent mil cafès d'aquest Madrid del café-i-llet. Diumenge a la tarda, que és la pitjor tarda dels cafès de Madrid. S'hi donen cina tots els funcionaris de segona classe de tots els ministeris, amb les respectives mullers, sogres i cunyades. La canalla juga entre les faules i maniobra amb aquella mateixa deliciosa indisciplina amb què maniobra pels jardins.

Ha entrat Luis Bello. Diputat per Madrid. Apòstol d'escoles. Estrany Quixot incompreensible, en una tarda de diumenge a "El Henar". Un funcionari de segona classe s'ha permès senyalar-lo amb el dit:

- Ahí està...
- ...vendido a los catalanes...
- ...escudero de Macià...
- ...traidor a España...
- ...para eso le dimos su acta...
- Fuera!
- Fuera!
- Que se vaya!...
- Que se vaya!...

Algú ha arribat a aixecar-se.

Luis Bello s'aturà un instant. Vacillà indecis. Degué sentir aquella angoixa dels bons, dels nets de culpa, dels que han sentit tots els fervors ideals de la humanitat, davant la turba injusta. Potser pensà en defensar-se, en afrontar el ramat, en cridar la seva pena i la seva raó d'home lliure. Però ajupí el cap—per aquell pudor dels homes de no mostrar l'amargor salada de les pròpies llàgrimes...

Tornà enrera i sortí al carrer. Els funcionaris de segona classe comentaren amb ira—eco de García Sanchis i dels diaris del contrabandista, que són com una nova espècie de pistolers—. Luis Bello. Diputat per Madrid. Defensor—quina ignominia!—de l'Estatut de Catalunya.

El carrer d'Alcalà era ple de sol d'aquestes bones tardes de juny, que els arbres semblen de vellut i les dones tenen una carn incitant i calenta. Luis Bello, alt, magre, feble. Ell va córrer tots els camins d'Espanya, enderiàt per una fe en els petits, en els que encara no tenen el cor punxat per les agulles de l'odi, de la passió, de l'egoisme. Una gran Espanya fraternal. En pagament, avui, al café, l'amargor dels insults:

- Fuera!
- Que se vaya!...
- Separatistes!...

Carabanchel

Carabanchel. Aquest matí de dilluns, més d'un pobre diable monàrquic ha esperat—amb una vana il·lusió en els ulls mesquinets—la remor dels batallons marxant sobre Madrid.

Dilluns. No fou un altre dilluns—15 de desembre de 1930—que els avions republicans volaven damunt la ciutat amb escarapeles tricolors a les ales, a l'endemà de la ruda glòria de Galà? ¿Per què, en aquest altre dilluns, les coses no podien passar inversament?

Carabanchel. Goded. Caballero. Mangada. "Viva España! Y nada más"... "Y nada más". Algú ha trobat molt significatiu aquell "nada más"... del general. Ah! ¿No es parlava així la vigília d'un tretze de setembre?

Però no s'ha sentit enlloc remor d'esperons ni sabres. Enlloc. Amb la monarquia, sí. Avui s'hauria tornat a sentir. Però amb la República, no. Amb la República els Barrera, els Goded, els Milans, els Caballero, els Cavalcanti no són virreis. Són funcionaris. I gràcies. Potser se'ls tracta amb alguna excessiva consideració, però no són més que funcionaris. I quan volen ésser alguna cosa més se'ls relleva del càrrec i s'ha acabat.

I si, a despit de tot no fos així, si la debilitat d'algun governant pogués un dia tornar esperances i jerarquies a aquests senyors, hi ha el poble ara. El poble, senyor! El tretze de setembre no hi era o va deixar-se enganyar. Però ara ja sabem de què va.

Tanmateix, crec que no sobraria un advertiment. Un sever advertiment—perquè se n'assabenti tothom—com aquest, per exemple, que ha fet a Madrid en un editorial l'ògan en la Premsa del Partit socialista i de la Unió General de Treballadors:

El nou govern alemany

—Von Papen, Von Neurath, Von Schleicher, Von... Tots son Vons per cremar.

...Está cerrado el ciclo de las intenciones militares. Por voluntad expresa de la República, es cierto; pero también por decisión inquebrantable del Partido Socialista y de los Sindicatos Obreros. Anótese, siquiera como aviso, en declaración terminante.

Article tercer

de l'Estatut de Catalunya. Els pallsos de l'obstrucció han saltat a la pista. Es tracta d'anar matant hores. S'espera—com ha dit Royo aquests dies—el motí que tombi el Govern Azafia.

Però tenim article tercer. La revolució es féu per alguna cosa més que per donar gust a aquesta genteta de la caverna. És curiós que tots els capellans—menys un: Lòpez Dòriga, que ja se les va veure amb el seu bisbe—votin contra l'aspiració catalana. En aquesta primera sessió nocturna, el capellànet García Gallego ha fet cinc discursos—ell sol—defensant esmenes contràries a l'Estatut. Mentre el sentia parlar—amb la seva xerrameca poca-solta i el seu aire infeliç, un pensava, des del seu recó de tribuna:

—Evidentment, la Revolució no fou consumada del tot. Si hagués estat així, aquest home que ara parla no hauria pogut ésser diputat de la República. No hauria pogut parlar des d'aquest lloc. No hauria pogut obtenir una representació que ara li ha donat dret a votar contra una Constitució federal, a votar contra unes lleis que eren de llibertat, a votar contra l'aspiració democràtica i europea d'un poble.

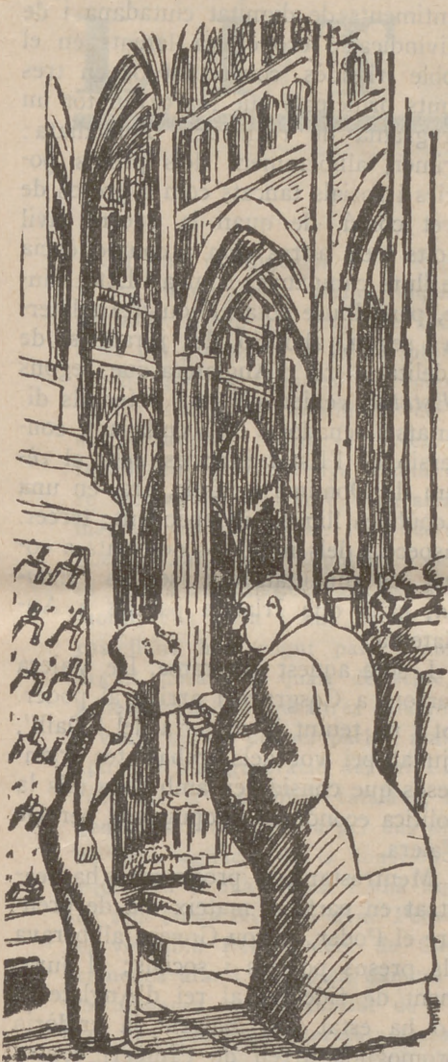
Si la Revolució hagués estat el que havia d'ésser, s'hauria acabat d'una vegada i per sempre amb aquella Espanya que ara, en les Corts Constituents de la República, representen aquests homes que es diuen García Gallego, que es diuen Royo, Alba, Casanueva, Madariaga, Guallar, Alvarez, Gómez Roji... Aquests homes que són diputats. I que, molts d'ells, no han tingut ni la correcció de vestir-se per venir al Parlament, com vesteixen tots els homes civilitzats que saben la seva obligació de ciutadans.

I, de passada, Catalunya s'hauria estalviat uns quants enemics...

Soldats

encara. Soldats. Però aquesta vegada soldats joves, homes entusiastes i forts. Dilluns, a Carabanchel, en la plana manxega, eren tres generals dèspitats, en l'exasperació de veure com acabaven per no tornar situacions incívils de privilegi. Pàhids d'ira de veure que els homes havien perdut la por en els seus esperons. Frenètics d'una "paviada" impossible.

Dimecres, a Carabanchel, era tota una

Quant el chor entonarà "Senyor mostreu-nos la llum" donea els 5,000 volts
Del «Life»

altra cosa. Era la negació rotunda i sincera dels gestos del dilluns. Era la negativa a seguir per camins de barbàrie. Era la fe en la nova pàtria liberal, amb tots els drets per a tots, però amb tots els deures fraternals per a tots. Adhuc per aquells que encara no s'havien desacostumat a prescindir de tretzes de setembre.

Les joves promocions de l'exèrcit són republicanes. Es a dir, són absolutament fidels al règim. Es a dir, absolutament obediets a la suprema voluntat del poble, que és la de la República.

Es l'obra del senyor Azaña, aquest gran república que ha aconseguit trencar tota la continuïtat amb el passat. Quan, dimecres el President de la República i el senyor Azaña assistiren a les maniobres, foren aclamats amb indescriptible entusiasme pels joves cadets. A l'hora de marxar, trencat tot el glaç, prescindint gairebé de la disciplina, els nous soldats de la República s'enfilaren als estreps dels cotxes oficials i cridaren amb tot el seu afecte, un estentori: Visca la República!

A la tarda Azaña—que és un home glacial—comentava la jornada amb tremuls d'emoció a la veu. Poques vegades recordo haver vist Azaña en una tal expressió de satisfacció:

—Avui ha estat—deia—com la segona proclamació de la República...

S'ha aprovat

el Títol I de l'Estatut de Catalunya. Avui, dijous, començà la discussió del segon. Es un pas més. Costa, costa enormement. Però va sortint-ne endavant. La caverna anuncia obstrucció a tot gas. A hores d'ara hi ha més de cinquanta esmenes. Aquesta mateixa gent, a l'hora de la guerra de Cuba, també hauria presentat cinquanta esmenes a la seva autonomia.

Són els successors d'aquells de "el último soldado, la última peseta". Tancats d'esperit, com aquells, la tragèdia encara no ha servit de lliçó. Ells vinga esmenes!

Són in comptables els discursos que ha fet Royo Villanova i els que farà encara. Són in comptables, a més a més, les injúries que ha llançat sobre Catalunya, en el seu afany suïcida. Però el més greu no són, probablement, les pallassades insensates del catedràtic de Valladolid. Sobre d'ell hi han altres noms, altres homes disposats a donar la batalla. El meu auguri—no vull saber si optimista o pessimista—és que en aquest títol segon que s'ha començat a discutir es produirà, en sessions molt pròximes, una batalla decisiva.

Una batalla. A una banda de la barricada, els parlamentaris de Catalunya, el Govern i les esquerres espanyoles autèntiques. A l'altra banda, Lerroux i els seus; la caverna i tots els Sánchez Roman, els Alba, els Maura, els Ortega i els Royo. Tots els despitats i tots els retardataris, per un costat. Tots els liberals per un altre. Sobre el taulell d'escaics de l'Estatut, en aquestes hores crítiques, hi ha moltes coses en joc. Hi ha l'Espanya d'ahir o la República de demà, en un dilema tràgic.

No tardarem en saber la solució. De què ens la doni Azaña o de què ens la doni Royo, depèn moltes coses essencials. La ciutadania catalana ha de viure alerta. I ha de tenir, passi el que passi, una absoluta confiança en ella mateixa i en aquests parlamentaris que lluiten aquí cada dia amb una fe i una dignitat que honora Catalunya. Els que vivim amb ells aquestes hores, els que els veiem actuar, els que sentim la seva emoció i el seu anhel, podem donar fe d'aquesta dignitat i podem valorar d'una manera exacta l'obra exemplar d'aquests homes.

JOSEP M. MASSIP

Catalunya tindrà la seva llibertat mal que pesi als republicans de per riure, que són les desferres de la monarquia sostingudes pels inventors de la "conllevaria".

Ventura Gassol és víctima del furor anti-català

Dijous a la nit a l'hotel on s'estatja el nostre diputat, el Conseller de la Generalitat, Ventura Gassol, un individu el qual va sol·licitar que li lloguessin una habitació al costat de la que ocupa el nostre amic.

Ahir al matí—de bon matí—, quatre individus més demanaren per visitar al ve-hí del Conceller; i naturalment, els feren passar a l'habitació d'aquell.

Ja plegats els cinc tipus—devots segurament de Sánchez Roman i José Ortega Gasset—es dedicaren a espiar la porta de l'habitació de Ventura Gassol.

Era cosa de dos quarts d'onze que el diputat català eixia al corredor, tot dirigint-se al water:

Ràpidament els individus—cinc "chulos"—daga en mà s'abaoenaren damunt Gassol. Aquest es defensà bravament tot cridant-los "covards, canalles".

Davant dels crits els cinc valents fugiren escales avall, no sence que, en la lluita quedés ferit Ventura d'un braç i de la cara, per sort, no pas de molta importància.

Enveure's lliure va entrar, fet un llampec, a la seva habitació, d'on prengué una pistola, i va sortir en persecució dels covards agressors.

Anava a disarpar damunt d'ells, i li calgué fer-ho en l'aire, perquè entre agressors i agredits s'interposà un diputat i la mestressa de l'hotel que li cridava "que se va usted a perdre!"

Nosaltres acusem al diputat aquell, sigui qui sigui i la mestressa de la fonda, de cobrir la retirada als agressors, tota vegada que el se deure era barrar-los el pas per tal d'entregar-los a la policia.

I si tenien por, no interposar-se; així, Ventura Gassol, els hauria obsequiat com se mereixien.

Aprifitem aquest succés per tal de renovar la nostra adhesió al valent diputat català, excellent poeta i amic entra-nyable.

DEL MON...

Endavant, Irlanda

La petita i admirable Irlanda, fita on deuriem convergir les mirades de totes les nacions oprimides, ocupa llargament, aquests dies, l'atenció i els comentaris de la Premsa mundial. Potser Catalunya és l'única, per excepció, on no es dona al problema irlandès l'abast que caldria. La font del propi problema no li deixa entreveure, prou bé, l'exemple altament alligador de la germana Irlanda. I tant com caldria que aquest exemple es projectés damunt de Catalunya!

Perquè Irlanda, mai no ha considerat—ni podia dignament fer-ho—com una cosa definitiva, l'Estatut imposat fa uns deu anys per Anglaterra. Li calgué, aleshores, oprimida, arruinada per una guerra desigual en què portava, sistemàticament les de perdre tot i l'heroisme i esperit bel·licós admirable dels patriotes irlandesos, aturar-se i acceptar, encara que fos amb repugnància, l'Estatut o tractat que li oferia l'enemic. I per això Irlanda signà el tractat de 1921, que, evidentment, no podia pas hipotecar l'esdevenidor de la nació irlandesa. En primer lloc, perquè Irlanda no tenia completa llibertat—ocupada militarment com estava—per a portar amb plena personalitat; en segon lloc, perquè ningú té dret a limitar l'avenç nacional d'un poble, ni els mateixos que en un moment donat el representen. I ha passat el que era d'esperar i desitjar: que l'Estatut ha servit a Irlanda per a desvetllar més, encara, la seva personalitat nacional. Ha estat l'espero que l'ha mantinguda en un neguit constant. Quan en 1921, a Londres, els delegats irlandesos acceptaven l'Estatut, una part ben important dels patriotes d'Irlanda no s'hi avingueren i encengueren la guerra civil. Guerra que es desenrotllava entre els que amb Cosgrave al cap consideraven l'Estatut com el límit de llurs aspiracions nacionals i els que amb De Valera i altres caps entenien que Irlanda no podia avenir-se amb l'Estatut, i consideraven el Govern de Dublín com una sucursal del Govern britànic. La guerra va durar fins a 1923. Fou fratricida i llas-timosa, plena de fets sagnants, com totes les guerres civils i acabà perquè els patriotes que l'havien encesa es convenceren del mal que amb aquella

lluita dolorosa i llarga feien a la pàtria irlandesa. Però acabà, també, perquè una part important dels rebels tingué la intuïció de com podia unirlos el mateix Estatut per a obtenir un dia no llunyà, sota un moviment de democràtic i en excel·lents condicions, la llibertat integral de la Irlanda junyida encara, amb l'Estatut, al règim imperial dels Dominions.

Feta aquesta consideració, els rebels es destriaren. Uns, mantenien tota la primitiva posició d'intransigència, continuaven essent revolucionaris i predicaven, com únic mitjà de desfer-se de la tutela britànica, la rebel·lió. conservaven el nom de "Sin-Feiners" i estaven disposats a reemprendre la guerra en el moment oportú. Altres, portats per De Valera, tot i tenint com els anteriors la mateixa ideologia nacionalista, tot i considerant com a terme de llurs esforços, com aquells, la República independent irlandesa, en diferien sensiblement pels mitjans d'acció, puix es proposaven utilitzar el propi Estatut com a instrument. Així és que constituïts en nou partit, el "Fiana Fail", empengueren una propaganda política intensa amb el propòsit d'emparar-se del poder, legitimant llur acció pel mandat democràtic del poble irlandès.

Els primers resultats no foren gens favorables al partit de De Valera. Els conformistes de Cosgrave, sota l'amenaça que cuidaven de propagar i multiplicar, de la possibilitat d'una nova lluita amb Anglaterra, si triomfaven els republicans, guanyaven, netament, les primeres eleccions generals i pogueren organitzar l'Estat lliure d'Irlanda a gust seu i a satisfacció d'Anglaterra.

Però la pau perllongada, la persecució de què eren objecte els republicans per part de Cosgrave i els seus, i el dineral que cada any sortia d'Irlanda cap Anglaterra, com a tribut fixat per l'Estatut, veritable riu d'or que empobria l'economia irlandesa a profit de la britànica, facilitaren a De Valera la tasca d'aixecament nacional del poble irlandès en un pla de serenitat i dignitat que culminà amb les eleccions del darrer febrer, que donava al líder republicà la presidència del Consell Executiu. Aquestes eleccions significaven, doncs, el triomf pacífic dels republicans que havien acceptat actuar dintre de la legalitat representada per l'Estatut imposat per Anglaterra i massa depresa defensat com a límit de les aspiracions nacionals per Cosgrave i llurs partidaris.

Per assolir aquest triomf, ultra la tasca d'organització, admirable, del partit republicà "Fiana Fail", portada gairebé des de que acabà la guerra civil. De Valera sabé valoritzar els

sentiments de dignitat ciutadana i de reivindicació econòmica latents en el poble irlandès, concretant-los en tres punts principals que marcaven tot un programa de realització immediata: primer, alliberament dels presos polítics i socials tancats com a presos de dret comú, de quan la guerra civil molts i els altres com a conseqüència de llurs campanyes contra l'Estat lliure, però lliure sota el jou d'Anglaterra; segon, abolicció del jurament de fidelitat al rei d'Anglaterra que, segons l'Estatut, venien obligats a fer els diputats i senadors. Més endavant, conversió de l'Estat irlandès, sota el règim de Dominis britànic, ara, en una República lliure i independent; tercer, inspecció dels impostos destinats a cobrir les anualitats que, segons l'Estatut, calia que Irlanda pagués a Anglaterra.

I, sota aquest programa, De Valera derrotà a Cosgrave i arribà al poder, tot i no tenint la majoria del "Dail", ajudat pel vot dels treballistes irlandesos que consideren amb bons ulls la política econòmica propugnada per De Valera.

Mentrestant, el programa s'ha realitzat en part: el mateix dia de prendre el Poder, el nou Govern alliberava els presos polítics i socials; el jurament de fidelitat al rei d'Anglaterra no ha estat fet, malgrat la cridòria promoguda arreu de l'Imperi contra els "subdits" rebels i desafectes, i el Govern ha anunciat a Anglaterra el propòsit de suprimir els pagaments, oferint-se, amb tot, per a tractar de trobar una fórmula d'arranjament.

I quan el darrer propòsit, la fita on tendeixen De Valera i els seus, la República irlandesa, tinguem la seguretat que serà un fet. De Valera ha dit: "Nosaltres serem independents". I no podem dubtar-ne.

Contra totes les amenaces britàniques, contra totes les pressions morals i econòmiques, Irlanda resta serena i digna, perquè confia en De Valera. Ni tan sols la preocupen els botiflers de l'Ulster, descendents dels antics col·litzadors protestants, que s'esgargamellen contra De Valera i tracten de tornar als temps de Carson, anteriors a la gran guerra, en què els ulsterians s'havien armat fins a les dents per a combatre contra la llibertat d'Irlanda.

De Valera sap com Anglaterra, ferida de mort la seva economia, no pot atrevir-se a una guerra contra Irlanda, però sap també quan unànim és l'aixecament nacional del poble irlandès, que podria atrevir-se ara contra la mateixa Anglaterra en condicions molt superiors a les que es trobava abans de 1921, perquè el poble irlandès ha sabut fer bon ús de les armes que la pròpia Anglaterra li posava a les mans i ha sabut fer de l'Estatut l'instrument per assolir la República.

N. BATTESTINI

L I T E R A T U R A

PROGRAMA

Cal una intel·ligència a la República. I una intel·ligència definitivament responsable. S'erra qui creu que l'obra política pot prescindir de l'obra intel·lectual. Jo dic que no triuflarà mai plenament l'home d'acció si prescindeix de l'home de pensament. Nosaltres, joves literats republicans de Catalunya, tenim el deure indefugible d'atreure i encarrilar les masses pels camins de l'intel·lectualisme liberal. Convé a la República una política i una metafísica, una acció i una moral, una ètica i una estètica. Si els castellans han pogut parlar, amb noble orgull, durant el quart de segle, d'una generació del 98, nosaltres catalans, anys a venir, devem poguer parlar, amb noble aplom, d'una generació del 31. La generació de la República catalana, la jove generació Macià, passa per uns moments de gran agitació de la consciència que equivalen a una síntesi i una liquidació de tota l'obra feta fins avui. Pensem que el veritable Renaixement de Catalunya comença ara. I que pesa damunt nostre la immensa responsabilitat de l'obra a fer. La moderna literatura catalana i republicana ha d'obrir-se els camins ella sola. Qui la guiarà? La jove República ha triat els homes de la Revolució, i n'ha trobat ben pocs que fossin capassos de muntar un edifici intel·lectual digne d'ambdues. Què té d'estrany, si els homes de govern d'avui són els que tot just ahir militaven a l'oposició? No tenim canons. Gairebé no tenim ni models. L'universitarisme i el seminarisme han mutilat la intel·ligència de les nostres joventuts. I avui, quan ens proposem parlar del nostre programa, gairebé ens veiem obligats a parlar, com Baudelaire, d'un dolorós programa. Llegiem fa poc, aquesta novella dels darrers dies de l'Àustria i dels primers anys de Txecoslovàquia, original de F. C. Weiskopf, que es diu "L'himne eslau". I anotàvem aquestes paraules del pròleg: "Desitgem ajudar la joventut, i infondre-li l'anhel de superar les il·lusions, i d'adquirir coneixements, i d'escursar-li el camí que mena a la transformació d'un règim social, davant el qual només s'obren dues portes: una que mena a la barbàrie, i una altra que guia al socialisme..."

Venim al darrera d'unes quantes generacions fracassades. Els nostres articles i els nostres llibres topen contra un mur d'hipocresia, difícil d'aterrar. Som tan pocs, els escriptors catalans liberals, que gairebé podem contar-los amb els dits. Unim-nos, doncs, i ajudem-nos en la tasca comú. Prediquem un intel·lectualisme responsable, superador del popularisme i l'academisme que ens volta i ens ofega. La Premsa catalana viu

corrompuda per la sordidesa burgesa de les empreses periodístiques. Un vastíssim maquiavelisme de cel-obert llença mantells de silenci damunt el nom i l'obra del millors; i exalta, en canvi, els esforços estèrilment banals de les mediocritats i les nul·litats. Què té d'estrany, si tota la nostra moderna tradició intel·lectual ha estat conservadora i saturada de ficcions? Pesa damunt la nostra producció literària el pes d'anys i anys de farsa política i cultural. I ara és l'hora d'afirmar que la cultura i la política que desitgem no són pas això. La Revolució i la República tenen el deure etern d'airejar l'ambient dels pobles amb una vasta ratxa de liberalisme intel·lectualista. I en dir-ho, definim sintèticament les raons que han menat la literatura catalana al carreró sense sortida on ara es troba. La hipocresia cordial i mental del quart de segle ha falsificat les fonts de la producció liberal. I els escriptors han produït paròdies conservadores. Ha baixat el nivell del coratge intel·lectual. I els escriptors catalans que nedem contra la corrent, només recollim insults. Què té d'estrany, doncs, que hi hagi crisi de lectors, si comença per haver-hi crisi d'autors? Jo acuso, jo em revolt, jo faig responsables l'universitarisme i el seminarisme de tot un quart de segle, d'aquest descens en la dignitat intel·lectual dels nostres escriptors i del nostre públic. El marasme actual és la conseqüència lògica de tants anys de mutilació liberal. I cal posar-se en guàrdia, i denunciar, treient-los a la viva llum, tots aquests esperits mesquins que sota capa de republicanisme segueixen cultivant el règim opressiu que ens ha portat on ara ens trobem...

Cal una intel·ligència a la Revolució. Volem ànimes responsables, esperits solvents, homes de govern, mentalitats liberalíssimes. Combatem l'anarquia en nom de l'ordre suprem que ens és indisensable per a menar a bon terme la nostra obra responsable. Captèm el fet categòric, i rebutgem el passatemp anecdotic. No venim a destruir res. Ens proposem, només, construir segons les nostres paraules sistemàtiques. Afirmem sempre. No neguem mai. Prediquem el màxim respecte, a condició que siguin respectats. Creiem en la tradició, però no en la rutina. I ens repugnen tota mena de dictadures, tant si són de dreta (feixisme) com si són d'esquerra (comunisme). Un republicà liberal, sobretot si és un català cent-per-cent, no acceptarà mai aquesta mena de terribilismes ridículament desordenadors.

I per damunt de tot, la eternitat de Catalunya. Cal saturar la nostra pàtria lliure, d'intel·lectualisme pur. Som par-

tidaris del catalanisme radical, sense el qual no podrem superar mai les vetustes tendències provincianes. Som universalistes, perquè el cervell no té fronteres, però toquem sempre de peus a terra; i aquesta terra és terra catalana. Si un catalanista és poc republicà, encara pot salvar-se. Però si un republicà és poc catalanista, caminarà de dret cap al fracàs. Repetim-ho: som catalanistes radicals, però dintre la República. Posem Catalunya per centre del món. En política, som republicans. En literatura, som intel·lectualistes. I només demanem, als que vulguin seguir-nos, que siguin com nosaltres.

El literat no té altre deure, en aquest món, que treure a llum el seu missatge. I tota obra que té un sentit intel·lectual, ja té un sentit polític. Tot literat, per tant, fa política pràctica, que és la única que ens interessa. Revisar els conceptes d'una època anterior, també és fer política. Meditar és servir. Escriure és actuar. I als costats dels productors manuals cal que hi hagi sempre els productors intel·lectuals. Ni la República ni la Revolució han de prescindir mai dels homes de pensament. I aquests tenen el deure de servir-les i d'actuar dins elles, amb lleialtat viril. Política i literatura no es combaten, sinó que es complementen. L'intel·lectual és útil a la pàtria per l'obra pura que li ofereix. I ella té el deure de protegir-lo i de fer-li grata la feina. Passa la política. Però resta la literatura. I els pobles, a fi de comptes, viuen de cara al futur pels valors d'intel·lectualisme que han estat capassos d'afegir a la vida universal.

Cal una intel·ligència a la República. Fem-la, doncs. Espolsem-nos del damunt el pes de tants anys de tradició mancada. Fem el veritable art literari liberal. Siguem escriptors d'esquerra, però d'esquerra intel·ligent. Dins el caosisme del moment actual, agitadament genésiac, suscitèm la màxima responsabilitat intel·lectualista, de cara a un futur més normal que el present. No hi fa res que ens insultin perquè no ens entenen. Qui ataca, senyala que s'hi interessa. I els enemics d'avui són els amics de demà i els apòstols de demà passat. Construïm una Catalunya liberal i una República intel·lectual. Res més. No altra cosa ens proposem fer, cada setmana, des d'aquesta secció fixa de LA CAMPANA DE GRACIA.

A. ESCLASANS

Malgrat totes les "chule-rías", els diputats catalans sabran mantenir els drets de Catalunya.

TEATRES I CINEMA

EL TEATRE

BALANÇ DE TEMPORADA

S'ha acabat la temporada que podiem dir-ne oficial de teatre català. La començaren tres teatres: Romea, Novetats i Espanyol. Sols han pogut acabar-la dos: l'Espanyol, que trobà un èxit, i el Romea, que trobà una subvenció, una subvencioneta.

Cal que fem un balanç de la temporada en aquests tres teatres. Comencem per Romea. Han estrenat obres de Josep Maria de Sagarra—"L'Hostal de la Glòria" i "L'alegria de Cervera"—, de Carles Soldevila—"Un pare de família"—, de Bartomeu Soler, "Ana Maria". Han estrenat també traduccions d'obres sense cap importància. Quant a "Tres milions busquen hereu", d'Enric Lluelles, es tracta d'una obra ja coneguda anteriorment pel públic: s'estrenà a l'Espanyol i fou ben rebuda. Sembla, però, que no fou ben tractada per l'empresa.

La comèdia de Soldevila és una comèdia fina, intel·ligent, però apagada i prima, inconsistent. Les dues comèdies de Sagarra tenen més gruix, però ranciegen, pitarregen. Teatre tronat, de cañó indigne de l'excel·lent poeta que hi ha en Josep Maria de Sagarra.

Francesc Preses ha donat una comèdia de tònica vodevilesca, "Angèlica Grelot, estrella de moda", de la qual s'ha dit que era un plagi. No ho sabem, ni ens interessa gaire. Suposem a Francesc preses prou intel·ligent per a, decidit a plagiar, haver triat una obra de més envergadura. "Angèlica Grelot", és una comèdia amable i banal, delicadament amable i banal.

Pius Daví, al cap d'una companyia ben deciplinada ha actuat com un bon actor i com un bon director, presentant aquestes obres—i altres que no recordem—, amb tot el decòrum possible.

Anem a Novetats. Novetats no pogué aguantar més enllà de Reis. La temporada de Novetats ha estat una cosa llastimosa. Creiem que més que per culpa de l'empresari Josep Canals—que en altres temporades ha sabut donar-nos obres de Shakespeare, Dostoiewsky, Vidrac, O'Neill, Pirandello, etc.—, per culpa del director Carles Capdevila. Carles Capdevila ha fracassat com director de companyia. No sabem si per ineptitud o per negligència. Però sabem que ha fracassat, com ho sap el públic habitual de Novetats. Les obres estaven mal assajades, mal presentades, mal dirigides: amb la direcció de Carles Capdevila, Novetats era un teatre de poble, un teatre de societat recreativa. Recordeu com fou posada en escena "La priora del Roser",

de Sagarra i veureu que en les nostres paraules no hi ha cap mena de passió. La col·laboració de Carles Capdevila en el teatre català a Novetats ha estat llasimosa.

Tothom ho veia, però tot-hom callava. Tal vegada perquè Carles Capdevila és director de "La Publicitat". Jo no tinc interès en callar. Al contrari: crec que és un deure acabar amb tant de "bluff" i amb tanta de pedanteria.

A l'Espanyol fan habitualment una mena de teatre que podríem nomenar de sostre baix. Un teatre per a analfabets, per a analfabets del qual s'allunya l'espectacle intel·ligent i sensible.

Josep Santpere, de tant en tant, intenta algun assaig de teatre més alt de to, més digne. Però el públic no respon—ell ho confessa així—i ha de seguir coneixent la bajanada.

Aquest any ha trobat un èxit: "La reina ha rel·liscat". D'aquest èxit, empresa i autor poden estar-ne orgullosos co-

mercialment. Artísticament, és un èxit trist i vergonyós que acusa en el públic una estupidesa absoluta i tota.

Aquest és el balanç que fem nosaltres de la passada temporada. Altres, menys sincers, el faran de manera més diferent. No hi tenim res a dir, no ens interessa, no ens havem de deixar influenciar per l'opinió dels altres si la creiem equivocada.

LA REVISTA

Hi ha revista al Còmic i n'hi ha al Tívoli. Fins ara n'hi havia, a més a més, al Nou i al Victòria. A l'Espanyol, en vista de l'èxit obtingut per les cames de Cèlia Gàmex, feren una mena de vodevil arrevistat i amb una bona dosi de cursileria.

Totes aquestes revistes semblaven una sola revista. En totes hi havia la mateixa poca solta, la mateixa barroeria, el

FIGURES DE LA PANTALLA

Norma Shearer, una de les més boniques estels de la Metro Goldwyn Mayer

mateix mal gust, els mateixos acudits estúpids. Adhuc les "girls", semblaven les mateixes i fan l'efecte que, en un canvi com aquell dels guardies d'assalt, se les passen cada nit d'un teatre a l'altre.

Aquesta competència, aquesta abundor de cames, diàleg pornogràfic i música de pianer de manubri, és, en el fons, una bona senyal, una senyal de decadència.

La millor manera de que s'acabi aquest gènere és que el conreïn en tots els teatres: així la gent se'n atiparà, se'n fastiguejarà més aviat.

LLUÍS CAPDEVILA

CINEMA

Vedettes indesitjables

Sí, senyors. Marlene Diebrich i Greta Garbo poden ésser, d'un moment a l'altre, expulsades dels Estats Units.

El diari americà "Varietés" anuncia que ha estat oberta una enquesta per les oficines d'emigració americana, sobre l'oportunitat de renovar o no el permís d'estada que els havia estat acordat.

D'altra part, ens assabentem que les dues "vedettes" de la pantalla no estan oficialment autoritzades per exercir el seu art en el territori americà.

Així, doncs, la meravellosa Marlene i la formosa Greta poden ésser d'un dia a l'altre foragitades del país del puritanament hipòcrita Oncle Sam.

Es aquesta una manea ben poc galant de pagar o tan sols d'agrair—ja que parlem d'Amèrica, siguem materialistes—els milions de dòlars que aquestes dues extraordinàries dones han fet guanyar a aquest país.

No parlem ja del prestigi que les firmes que han rodat els diversos films interpretats per elles han obtingut.

Es veu que, iom a homes pràctics, els americans, amb una "goujaterie" sens igual, "in the world" es diuen:

—Ja les havem pagat! No les hi devem res!

Es curiós que en aquesta terra, on els "gangsters", els "botlegers", els "racketers" viuen tranquil·lament, respectats de tothom—pus de la policia—, en aquest extraordinari país, on els periodistes escriuen amb lletres de motllo que han pogut celebrar una entrevista amb els segrestadors del fill de Lindberg, on un pastor protestant fa de "corre, ve y dile" entre les autoritats i els bandits; en aquest país on no es troben altres motius per a

condemnar Al. Capone que el portar arma prohibida; en aquest país que d'ara endavant en direm "els Gangsters Units", es pot, en canvi, expulsar dues artistes de les quals haurien d'estar orgullosos els americans de tenir-les en els seus estudis.

La llei no deu aplicar-se cegament. Deu ésser interpretada amb justesa.

Ara que per a ésser un bon intèrpret, s'ha de tenir una certa sensibilitat, que es veu que la civilització de la jove Amèrica no ha pogut inculcar a cap d'aquests mastegadors de cigars, que posen els peus damunt la taula davant la gent, i a dintre la galleda, com ho han fet ara davant del món.

Aquí, a la vella Europa, encara tenim la sort de saber tenir, en qüestions similars al cas que ens ocupa, un cert desordre deliciosament agradable.

D'un quant temps ençà, l'antorxa de l'estàtua de la Llibertat no fa més que il·luminar un femer de tares que, per ésser americanes, són també les més repugnants "in the world".

Lluís ELIES

Una queixa

Dies enrera, vaig recomanar a uns amics meus d'anar a veure la meravellosa pel·lícula "Tom Sawyer", una de les més boniques que s'han vist aquesta temporada.

La setmana passada aquest film estava anunciat en el cinema París.

Els meus amics, seguint la meva recomanació, hi varen anar, junt amb un altre company que ja l'havia vist.

Però es veu que el director d'aquest cinema té idees personals, doncs la dita pel·lícula, després de passar per les seves mans, va quedar reduïda a unes quantes escenes que desfeien tot l'argument d'aquesta esplèndida producció.

Una—per no citar-ne més—de les escenes més boniques, aquella en que l'entremaliat Tom fa pintar la valla de casa seva, estava tallada.

El públic, davant la incoherència d'aquest film en el que les escenes, a causa de les estisorades que s'hi havien donat, no lligaven entre si, fins manifestà el seu descontent xiulant diverses vegades.

Això, a més d'ésser vergonyós, és una mena d'estafa envers el públic.

Les cases productores haurien d'ésser severes en aquesta matèria. I aquest fet es repeteix massa sovint.

Podríem citar diversos cassos.

Serà qüestió de què els espectadors ens decidim a prendre cartes en el assumpte, ja que els interessats, o sigui les cases que editen els films, permeten bonament que els sabotegin les seves produccions, de tal manera que converteixen un bon film en un seguit d'incoherències que perjudiquen la marca editora, els artistes i els espectadors.

A tots els cinemes de Barcelona

Amb tota la nostra bona voluntat, preguem a tots els directors de cinemes de Barcelona que durant la temporada d'estiu ens facin reveure els millors films de la temporada passada.

La darrera setmana, a les dues millors sales cinematogràfiques de Barcelona hi havia uns programes que feien pietat de veure...

¿Per què no ens presenten a Bankroff en qualsevol de les seves sales? O Douglas Fairbanks, John Gilbert, en "El destí d'un cavaller" o bé Gary Cooper, en "Els carrers de la ciutat"?

La llista seria llarga...

En aquestes columnes no pararem de fer una guerra contínua als films dolents; amb més raó la farem quan aquests ens seran donats per segona vegada.

Ll. E.

ARITMÈTICA MUNDIAL

Els que sumen i els que resten

PERE BADOSA
ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
(excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

EL METRO TRANSVERSAL

INAUGURAT EL DIA PRIMER DE JULIOL DE 1932

TARIFES ESPECIALS PER A TREBALLADORS

D'Hospitalet a Sant Martí en quinze minuts - Fixeu-vos bé amb les populars tarifes del Metro Transversal

No hi ha com el Metro Transversal, per a rapidesa, economia i comoditat

EROTYL

Especific de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt efíacs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulante de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem

Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

CASA CARITAT DE BARCELONA

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines:

EDIFICI DE LA CASA DE CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals:

Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50541. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361.

Sucursals:

Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, número 17; Telèfon 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72. Telèfon 73632.

Badalona:

Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet:

Central: Lañreà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Telèfon 31226. Progrès (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramanet:

Carrer d'Anselmo Clavé, número 13.

R E P I C S

UN QUE DESENTONA

El general Goded, tot recollint l'esperit que anima a aquella reminiscència de la monarquia que es diu general Fanjul, va voler plagiar-lo.

Es creia Goded que, en llençar el seu "Viva Espanya", també li cantarien la "banderita de las Corsàrias". Però va trobar-la amb un Mangada que li va dir: "prou mandanga!"

COSES D'EN MAURA

Més d'una vegada els nostres diputats havien pogut constatar que quan Maura intervenia en els debats del Parlament, els passatges més forts de la seva oració girava la vista vers la tribuna del públic.

Observat amb atenció el fenomen, fou comprovat que Maura sols intervenia quan a la tribuna pública havia pres lloc una dama elegant, formosa, cridanera...

Una dama que era el blanc d'aquelles mirades enceses que precedien els passatges més forts dels discursos de Maura.

AQUELLA DAMA

Hom havia insinuat si aquella dama era la musa inspiradora de les intervencions de Maura.

Posteriorment però, s'ha descobert que la dama en qüestió era la seva pròpia muller.

Males llengües feien córrer que la muller de Maura anava al Parlament per tal de vigilar si el seu marit complia allò que li tenia manat, car si aquell no es produïa amb l'agressivitat que els distingeix, a la nit entre els dos consorts hi havia sarau... un sarau que rieu-vos del de la Patacada.

Perquè les patacades hi eren, i fortes, amb la particularitat que aquell home ferotge, aquella mena de "papu", s'aclofava com un pollet i pagava, amb les seves espatlles, les diferències matrimonials.

UNA SORPRESA INESPERADA

En la darrera intervenció parlamentària de Maura, hom es donà compte de l'excesiva nerviositat que s'havia ensenyorit d'ell. Les llambregades a la tribuna pública eren freqüentíssimes. Els ulls inflats, vermells, semblaven a punt de saltar-li de les conques.

En acabar de parlar, exultat, frenètic, es llevà la mà a l'alçaria de la boca i tot fificant-s'hi l'índex va clavar-hi dentallada.

Molts diputats, anguniosos, adreçaren l'esguard cap a la tribuna pública. La dama elegant, formosa, cridanera, con-

versava animadament amb un veï de tribuna que li feia l'aleta.

El pobre Maura, suava...

1.000 DE L'ASSALT!

Els barcelonins estan d'enhorabona. Segons dades recents, ens han obsequiat amb un miler de guàrdies de l'assalt.

Diuen que els han dut per tal de fer-nos compredre a la seva manera—si no l'Estatut ho entenguéssim, així, durant la discussió de l'Estatut—la necessitat d'admetre la "Concordia bien entendida", tal com ens la fabriquen a Madrid.

TOT OFEGANT GEMECS

Ara que parlem dels guàrdies de l'assalt, bé és d'informar als lectors dels avenços que fa la Policia de la República.

Tothom es recorda dels "matalassers" quan repartien "estopa" pels carrers de Barcelona; i tothom recorda encara la delicadesa amb què eren tractats els detinguts polítics en arribar aquests a les delegacions.

Ara tot s'ha modificat. La barbàrie s'ha extingit per tal de donar pas a la finor més extremada.

Abans els presos polítics eren rebuts barroerament; no venia mai d'un cap.

En canvi, podreu constatar més d'una vegada si us trobeu a "Jefatura", com els presos són obsequiats amb ha'llables per mitjà d'un gramofon, acompanyats del xiulet refilat d'un que altre guàrdia d'assalt i exhibicions de ball per parelles de la porra.

Més bon tractament no pot pas demanar-se.

La única cosa que s'esdevé, és que quan treuen lloc aquestes "francesilles", sempre hi ha algú que es rescent de les costelles.

VISQUES

El senyor Goded pot dir: "Viva España. I nada más".

Però el general Goded, general de la República—no pot dir-ho.

SABER DISTIGIR

La senyoreta Maria Folch ha estat detinguda per no haver pagat una penyor de cinc centes pessetes que li fou imposada amb motiu de certs aldarulls que a l'Universitat promogueren els estudiants carlins.

No sabem que els carlins que al Pas-seig de Gràcia feren insolents i intolerables manifestacions contra la República estiguin detinguts ni s'els hagi imposat cap sanció.

La senyoreta Maria Folch que fou alliberada després de sis hores pertany al Bloc Obrer Camperol.

POT SERVIR D'AVIS

Al passat diumenge vingueren a Barcelona uns futbolistes torinesos, al camp de les Corts, en saludar a la manera feixista, ofren obsequiats amb una magnífica xiulada.

No pas perquè fossin italians: perquè eren feixistes.

Es molt possible que, després d'això, el governador senyor Joan Moles, proïbeixi les xiulades per por de disgustar Mussolini.

EX

L'ex-marquès de Lema i ex-ministre de la difunta monarquia tracta de reorganitzar el partit conservador. I ha fet un discurs en el qual ha dit que "los conservadores estamos donde estábamos".

ARISTOCRACIA

A Sant Sebastià es reuniren uns quants aristòcrates per acomiadar el general Calvalcanti, aquell de la tos.

Es una prova d'afecte al general estussegador. I de desafecte a la República.

El general deu estar molt agraït de l'afecte d'aquests aristòcrates. I la República n'hauria d'estar del desafecte, perquè hi han desafectes que honoren.

I en prova d'agraïment, la República hauria d'enviar aquests aristòcrates amb el general: per a què tossissin junts.

"EL SIGLO" EN FA DE LES SEVES

A "El Siglo" fan el viu.

Es veu que els catalans que no estimen la seva terra, no estimen res i són capaços de totes les coses més indignes.

Es molt pla de llogar personal jovent, i quant aquest és granat acomiadar-lo. Així s'eviten sous puñats. Que hi fa de treure tot el suc a la joventut! Volen millor paga que deixar-los al carrer precisament a aquella edat en la qual es fa difícil de trobar feina remunerada com cal?

Esser massa catalans i gent mancada d'humanitat, són coses que sempre van aparellades.

Fins ara "El Siglo", amb el pretest que no hi ha feina, ja n'han acomiadat 70.

N'han llogat, però, de joves, d'aquells que totjust comencen de treballar.

No hi ha un mitjà, senyor Governador, per tal de posar-los els peus a rotllo.